

ARADI HIRDETŐ.

5-ik szám.

Szombaton Február 3-án 1849.

8-ik évi folyam.

 Az előfizetésidő és hirdetések valamint ezen lapra, ugyszint az „Arader Kundschaftsblatt“-ra naponként elfogadtatnak a szerkesztőség irdájában, Forray utczában, Viszkub háza 1. emeletében.

Nyilvános köszönet.

Megköszönni a' jótéteményt nem csupán kötelesség, de édes érzet is, és én nem csak a' 29-ik honvéd zászlóalj nevében, melly e' jótétet élvezi, de a' háza nevében szavazok köszönetet lentebb név szerint következő, Arad lelkes hölgyei 's fiainak, kik a' szabadságért vívókkal egyenlőn érezve, mert őket karral támogatniok állásukon túl, legalább olly ruhadarabokkal, mellyeknek legnagyobb hiányát érezzük, segíteni édes teendőik közé sorozták; — köszönet önöknek azon jajgatók nevében is, kiknek sebeik önök adományaik alatt a' részvétet érezve enyhülni fognak; Isten tartsa önöket, hogy a' szabadság világában, mellynek még csak mécsse pislog, de nem sokára szövetnekének is lángolni kell, élvezhessék küzdelmeink éltető gyümölcseit.

Adakozók neveik: Reichelné assz.: 12 pár fehér ruha, Vörös Mária és Amália kisasszonyok: 6 pár, Balogh Imréné 4 pár, Vörös Antonia 5 pár, Bangó Anna 2 pár, ifju Biró Imréné 6 pár, idősb Biró Albertné 6 pár, b. Tomasits Károlyné: 6 pár, öz. Bató Terezia 3 pár, Czirják Julianna 1 lepedő, Szecei Mátyás 1 pár ruha 's 1 lepedő, Haasz Zsuzsanna 3 pár, Frantzéli Katalin 1 lepedő, Behnel Antonia 1 lepedő, Fascho Fáni 2 pár, Vank Mária 3 pár, Langó Mária 2 pár, Prohaszka Teréz 1 pár, Rücker János 1 szalmazsák, Sívó Sándor 1 ing, Fejér Antal 1 szalmazsák, Beer Katalin 1 pár 's 1 lepedő, Kresz Anna 1 pár, öz. Dehelán Péterné 1 pár 's 1 lepedő, Veresák Agnes 1 lepedő, Marino Jakab 1 pár 's 1 lepedő, Alexievits Elisa 1 pár, Szathmáry Katalin 1 ing 's 1 lepedő, Csiki Helena 1 pár, Vagner Paulina 1 pár, Zachini Frigyes 1 pár, Serb Julia 1 pár 's 1 lepedő, Kis Julia 4 pár, Szalbek Polixena 2 pár, Bartos Katalin 1 pár, Rézsán Antal 2 pár, Reck Józsefné 3 pár ruha, 2 lepedő, tépés és rongyok, Pálfalvai Biró Albertné 1 lepedő, Czompó Titus 1 szalmazsák, Décsi Julia 1 lepedő 's 1 szalmazsák, Földes Menyhért 2 pár, Vörös Miklós 2 pár, Nevelsz Terézia 3 pár, Sváb Katalin 2 pár, Náray Imre 1 pár 's 1 kendő, Schulhof Adolf 4 ing 's 2 lábra való, Dratsai Veri 2 lábra való, Fruscha Tachilla 1 lábra való 's 1 lepedő, Kurszki György 1 pokrócz, Gutman 2 ing 's 1 mellény, Bartst Károly 1 pár, Epstein Lázár 1 lábra való, Krimmelberg 1 ing, Jenkó Károly 3 pár, Tonesz Babet 3 ing 's 2 lábra való, Romhard Anna 1 lábra való, Pfeigl Alois 3 pár, Kosztolányi Antal 2 pár, Prohaszka Ferencz

1 pár, Pankotai nők 7 ing, 2 lábra való, 6 lepedő és 1 szalmazsák. — Ezekon kívül adtak kész pénzben pengőben: Keller Antal 2 ft, Tedeschi és Zunkovits 4 ft, Scheinert Ferdinand 2 ft, Hideg Sándor 2 ft, Andrányi Zsigm. 1 ft, Török Dénes 3 ft, Margitai Gábor 1 ft, Urbán Gyula 2 ft, Steinitzer 2 ft, Wallfisch Pál 2 ft, Dratsai Veri 1 ft, Domján Antal 4 ft, Wimmer Alajos 1 ft, Nagy József kisdedovó (ki honvéd lett) 2 ft, Dobsa 1 ft, Heim Domonkos 2 ft, Weil Henrik 1 ft, Bodári Konstantin 1 ft 20 kr. Nikolits János 20 kr., Grosz Simon 20 kr., Monti Fülöp 30 kr., Feldinger Tóbiás 1 ft, Kövér Lajos 4 ft, Pichler Pankotáról 12 ft, Kapdebo 40 kr., Ziegler 20 kr., Schulhof M. F. egy vég vászon. A' pénzben bejött öszvegen szinte vászon vásároltatván, ezt mint kész ruhát kaptuk.

Farkas, s. k. főhadnagy.

Csőd orvosi állomásra.

Vinga, Temes megyében helyezett szabados városban megünnelt orvosi állomásnak, mellyel 240 pgó ft., 20 pozs.-méréő búza, 20 p. m. kukoricza, 5 mezei boglya széna és 6 öl tüzifa mint évi díj jár, határozott betöltéseül, csőd 's választási határnapul 1849-dik évi martzius 1-ső napja tüzetvén ki, mind azon orvostudorok, kik eme állomást elnyerni kívánják, folyamodványaikát, az illető okiratokkal, a' csőd előtti határnapig a' városi elnökséghez nyujtsák be. Kelt Vingán 1848. évi december 29-én tartatott közgyűlésből.

Egy tanítvány

kerestetik elegytözsbe mezővárosba, ki a' magyar, német és oláh nyelvben, vagy legalább ezek kettejében jártas és valamellyest olvasni, írni és számolni tud. Bővebben értesít a' szerkesztőség.

3 boglya széna eladó

Gája külvárosban Haasz majorjában.

28 font szép fonott lószőr eladó; miről bővebbet a' szerkesztőségnél.

80 sz. Hirdetés.

Az aradi álladalmi urodalom pécskai kerülete részéről ezennel közhírül tétetik, hogy a' régi urodalmi pusztán találtató

		2302 darab birka	
ugyanott	- -	123	„ ökör
„	- -	22	„ svaiczi tehén
„	- -	2	„ szinte bika
„	- -	8	„ szinte borju és sertés, árverés

a pécskai tiszttartói laknál 65 „ utján eladatni fog; a nyilvános árverésnek határ-ideje f. e. februárhó 5-ik 's következő napjaira határozott, melly árverésnek elmúltával utóigéret el nem fogadtatik.

Ki ezen árveréshez járulni szándékozik, a' kített napra a' peregi pusztán, hol az árverés reggeli 9 órakor kezdődni fog, készpénzzel ellátva ezennel illendően meghivattatik.

Alladalmi Tiszttartóság által.
Pécskán január 29-én 1849.

Árverési hirdetmény.

Folyó 1849-ik évi februárhó 12-én, délelőtti 9 órakor, huszár, csikósok és béresek számára kívántató katonaruha, u. m. mintegy 1141 ing, 1141 gatyva és 434 pár csizma fölött (sarkantyúk nélkül) helyben Mezőhegyesen nyilvános árverés fog tartatni.

Ezek megszerzésére a' vállalkozni kívánók olly hozzá-adással hivattnak meg, hogy azok mind a' fehér ruhára, mind a' csizmákra nézve 40 pft. bánpénzzel, továbbá az árverés után leteendő 10százdtóli biztosítékkal ellátva legyenek.

A' körülményes föltételek és a' mutatványok fajai a' fennevezett ménesintézetnél naponként megtekinthetők, mellyek egyébiránt az árverés napján is felolvastatni 's előmutattatni fognak.

Kelt Mezőhegyesen január 29. 1849.

Pándy, ezredes.

H e l y b e l i.

Azon remény táplált bennünket, hogy e' jelen lapban az örömhirt a' vár visszafoglalása iránt közlendjük. Azonban, ámbár ugy látszott, a' körülmények a' dolog mivoltát megmásíták, minthogy pénteken éjszaka szombatra kelve, az az január 26—27. a' marosfolyam megdagadt, a' jég megtorlódott, és a' vár árkait vízzel magasan elárasztá, így tehát a' bevétel nagy áldozatba kerülne. A' várbelieket tehát, mint hallik, kiéheztetni akarják, minthogy máris, mint mondják, nagy hiánnyal vannak; Temesvárról érkezendő segélyre pedig nem számolhatnak, mert ott, mint alább előadandjuk, átkozott hevesen folynak a' dolgok.

A' várnak szakadatlan ágyuzása azonban hét-főig, az az: január 29-ig tartott, mellyet a' várból városunk felé kivált vasárnap 28-án reggel keményen viszonztak, a' mikor néhányan lakjaikban lelék halálukat, és több épületek megrongáltattak, ellenben bombáink a' várban hirlőleg iszonyatos pusztítást tettek és sok ember életét veszélyezteték. Illy okmutatások a' várórségbe tisz-

teletet szívárogtattak és meg sem motszanik, annak örvendvén, ha nem nyugtalanítottatik; csak az kívánatos, hogy tehetetlenségöket átlátva, a' várt feladják és az által a' bajt mind két részről elhárítsák.

V e g y l e t.

—* Szóbeli tudósítások folytán Temesvárott állítólag nagy és rendkívüli események adódtak elő. Az alsó vidéki ráczok mindannyian, egyesülve a' szervianusokkal, Temesvár alá mentek, hogy azt számukra ostrommal bevegyék, melly végre a' várat ágyuzni kezdvén hír szerint kieszközölték, hogy e' hét folytában a' vár kápui nekik kitarattak. Mondják, miszerint 40,000 rácz és szervianus vonult be és még folyvást mindenfelől több 's több érkezik. Valamint a' temesvári várban, ugy minden helyeken, mellyeken keresztülvonultak, lobog a' nemzeti vörös, fehér, kék zászlajuk; a' fekete-sárga zászlónak hire sincs. Ezen emberek is megváltoztatták rabló- és gyilkos rendszeröket és rokon érzet gerjesztésére embereik közt rendkívül szigorú fegyelmet tartanak. — Képzeltetni, minő zavarba jöttek a' császáriak, kik tulajdon frigy-társaik által illy álnokul rászédettek. Itt elmondhatni: Sic vos non vobis —

E' véletlen történet a' törökökre emlékeztet, kik századok előtt a' magyaroktól segítségül hivatván, itt letelepedtek, és csak 150 év elteltével üzethettek ki rendkívüli segédeszközök által. A' dolog fordulatát közönségesen feszült figyelemmel várják. — Egyébiránt relata refero.

—* Debreczenben január 13-án tartott ülés alkalmával a' ház Kossuth indítványára következő határozatokban állapodott meg:

1-ör. Hogy a' képviselők közül mind addig egy sem fog eltávozni, 's a' képviselőház együtt maradni, míg a' haza megmentve nem leend.

2-or. Miszerint ezen határozat kihirdetése napjától mind az, ki a' hárczban gyáván megfutamlik, főkép a' tisztek, mint hazaáruló halállal fog büntettetni.

3-or. Miszerint a' kormány főbb gondjai közé számítsa, ügyelni, hogy a' hadjáratok által a' nép minél kevesebb terhet érezzen; minden zsarolás, barki kövesse is el, szinte halál büntetést huzandván maga után. Végre

4-er. Hogy mind azt, mit a' nép kiszolgált, a' kormány vagy adóba elfogadja, vagy pedig készpénzben kifizesse, 's mennyiben az alladalom pénzereje a' tüsténti kifizetést itt-ott meg nem engedné: a' képviselőház ezennel ünnepelesen fogadja, 's ezen kötelezést a' nemzeti becsület oltalma alá helyezi, hogy mihelyt a' körülmények megengedik, az alladalom részére tüstént minden bárminemű kiszolgáltatás törvényes kamatokkal együtt fog megtérítettetni.

—* Debrecezen, jan. 18. A' mai nap Debrecezennek legszebb napja. A' nép, melly annyi lelkesedést tanusít, mint ma Debrecezen város lakosai tanusítottak, méltó a' dicsőséges nemzeti életre. Illy népnek győznie 's élnie kell!.. Illy népet az isten is megsegít!..

Ma reggel 8 órakor kellett összegyülni a' városból a' fegyverfogható népnek a' Szabadságtérre, hogy a' nemzet kormányja láthassa, mennyiben számolhat Debrecezen város lakosságára a' vészek perceiben.

Mintegy 7—8000 ember gyülekezett fel a' meghatározott időre a' Szabadságtérre mindennemű fegyverrel, szuronyos- és vadászpuskával, lándzsa, vásvilla, fejsze, 's mindenféle ártó szerekkel fegyverkezve. Láttunk az erőteljes férfiak, a' lángkeblű ifjak közt őszbe vegyült fürtű, sőt egészen őszült öregeket is, de ifju lélekkel és férfias bátorsággal.

A' Szabadságtérén az egész nép csapatokra osztatván, a' városon kívül egy szabadterre vezetett ki. Elindulásunkkor a' Rákóczy magasztosan emelő indulója zendült meg. Az elhunyt szabadság-vértanu tünt fel ez induló hallására lelkünk előtt, 's úgy képzelők, mintha vérbe mártott kardjával intett volna hazánk 's nemzetünk életeért győzni vagy a' csatában dicsőségesen elvérzeni.

Kiérvén a' szabadba, négyszögbe állítottunk fel. Először Asboth Lajos alezredes, mint városunk katonai főparancsnoka mutatta 's ajánlotta magát a' népnek. A' nép hangos kiáltásokkal fogadta az alezredest.

Ő utána Besze őrnagy szólt a' néphez. Hangjának megrázó dörgése, előadásának népszerűsége 's a' tiszta hazafiúi lélek, melly minden szavából élénken tükrözött vissza, egészen elragadta a' közönséget.

Élénken és népszerűen ecsetelte a' haza nehéz perzeit, a' dicsőséget és nemzeti nagyságot, melly ránk vár, ha győzünk, a' gyalázatot és nemzeti halált, ha gyáván megszabadunk és meggyőzetünk!

Beszéde végén két indítványt tett; első: hogy a' ki Debrecezen város lakosai közül most jelen nem volt, vagy akármikor parancsolatra a' felkelő néppel meg nem jelenik, 14 napi börtönnel büntetessék; második: hogy a' ki akkor meg nem jelenik, mikor az ellenség elébe kell menni, annak vagyoni elvételének, 's azok közt osztassanak fel, kik a' csatában jelen voltak, 's a' haza megmentésében vérüket, életüket voltak készek áldozni.

A' nép ez indítványokat örömmel fogadta, 's határozattá emelte, 's Besze J. urat kérte meg a' nép ez akaratát a' tanácssal tudatni, 's a' végrehajtással megbizni.

Végül Besze megesküdött az isten szabad ege alatt a' nép ezrei előtt, hogy ő utolsó lehelleiteig fogja a' hazát oltalmazni, 's kérdésbe tette az összegyült népnek is: készek-e erre? És a' népek ezrei kalapot emelve, égre emelt karokkal dörgék el a' szent esküt: miként meghalni mindnyájan készebbek, mint hódolni, és hogy utolsó csepp vérökig oltalmazandják a' hazát!..

E' szent eskütétel után a' nép azon ohajtatát nyilvánítá: miként az országgyűlést 's a' kormányt látni akarja, 's nyilvánítani, hogy az országgyűlés a' vész perceiben ő rájuk számolhat.

Alezredes Asboth úr a' nép ezen méltányos kívánatának engedni kívánván: az egész tömeget a' Szabadságtérre vezette, 's a' városház előtt állította föl, hol a' képviselők titkos tanácskozmányban voltak összegyülve.

Jelentvén Asboth alezredes a' nép kívánatát az országgyűlésnek, 's hallván a' képviselők a' kün ezer torokból harsogó „Éljen“ kiáltásokat, könyökre fakadtak. A' könyök a' hazafiak örömkönyűi voltak, mellyekből a' nemzet győzelmének 's a' magyar haza független szabadságának biztos reménye sugárzott vissza.

Az országgyűlés Kossuth vezérlete alatt lejött a' Szabadságtérre, 's az egész nevében maga Kossuth az örömmérszetben ellágyult szívvvel 's könnyű szemekkel üdvözölte a' fegyveres népet.

Az üdvözlét után körüljárta az egész csapatot, 's mindenütt a' lelkesedés örömhángjával fogadtatott.

Edesen hatott a' kormányelnökre azon körülmény, hogy a' felkelők közt éltes aggastyánokat is talált. — És midőn egy illy öreg emberhez, Dancs nevű polgártársunkhoz ért, melegen szorítá meg kezeit, 's azt mondá: „ha Debrecezen városának öregjei is illy lelkesek, úgy az ifjuságban teljes bizalmunk lehet.“ Igen! úgy van! Debrecezen város megteendi a' magáét: kövessék példáját a' vidék több városainak lakosai is, úgy győzni fogunk!..

Ha a' zsarnok zsoldos seregei megpillantják a' felkelt nép száz ezreit: kihullnak kezeikből az élő fegyverek, 's szuronyaik éle eltompul!..

Miután a' kormányelnök körüljárta a' népet, a' nép „éljen“ kiáltásai közt távozott.

Ez volt eddig Debrecezen legszebb napja. Még lesz egy szebb, — 's az a' győzelem napja!..

Az ünnepély után országgyűlésbe mentünk. És az öröm, mellyet a' debreczeni nép lelkesedése ébresztett keblünkben: keserű fájdalomná változott.

Pálfi János az alelnök lemondott. A' lemondólevélben betegségét adá okául lemondásának, — 's midőn a' ház elfogadá lemondását, csak addig, míg egészsége visszatér, — feláll a' hatalmas Székely-követ, 's erőteljes hangon kezd szónokolni, kinyilatkoztatja: miképen olly terhet hordani, mellyre vállalai nem képesek, hazaárulási bűnök tartaná, — mert az elnöki 's honvédelmi tisztre egyiránt gyengének tudja magát: méltóztassék az országgyűlés a' hon illy vészes perceiben ő gyengeségét (?) a' nehéz kötelességek alól felmenteni.

A' ház elfogadá a' lemondást. Mi dicsérjük a' követ urnak gyávasága, erélytelensége, tudatlanságáról tett önvallomását; 's ha nem tudnók, mint köpte a' markát néhány hó előtt; milly nagy hangon kiáltotta ki Pesten a' nemzet színe előtt Erdélyről: „hogy ha enmagát megvédeni nem tudja, nem érdemli meg a' szabadságot;“ ha eleinte el

nem vállalja 's mind ez ideig nem viseli a' honvédelmi bizottmányi kötelességet, azt mondanók: Pálfi gyenge, — de őszinte ferfiu most pedig nem mondhatunk mást; jobb ha ő magát bukatta meg saját gyengesége által, mintha a' haza ügyének okozott volna bármi kicsinyben bukást.

Ezután proclamatiókat olvastak, az Asztalos Pálét és Madarász Józsefét. Amarról már kimondtuk véleményünket, erre nézve az rövid megjegyzésünk: igen egyoldalú, 's azon szerencsétlen eszme vonul rajta keresztül, mintha a' német volna a' mi ellenségünk. Nem úgy van! a' mi ellenségünk a' zsarnok reactio, melly úgy a' mi, mint a' németek szabadságát el akarja rabolni. A' nemzetgyűlés testvéri barátságot kötött a' nagy Németországgal: nagy ferdeség tehát mégis a' német ellen huszítani nemzetünket. Nekünk egy nemzet sem ellenségünk kiválólag, csupán a' szabadságrabló uralkodóház, melly a' szabadság martyrjai a' magyarok ellen, némelly testvér, — de elcsábított nepeket felizgatott, fellázított. (Alf. Hirl.)

—*.* Bem tábornok ismét győzött. Bem tábornok 's erdélyi hadvezér Balástelkéről január 17-ről következőkről tudósít:

„Erdély lázadó izgatónak erejére épen most halálos csapást ütöttünk. Puchner altábornagyot tökéletesen megvertük. Gálfalva és Medgyes között, seregei maradványával menekszik futva Nagy-Szeben felé.

Meghallván győzelmes előhaladásunkat, Medgyesen pontosította erejét; 's midőn mi Marosvásárhelyre értünk, előre nyomult, míg mi Balásfalva felé vettük hadi mozdulataink irányát.

Gálfalvánál találkozánk. Előcsapatja alig állapodott ott meg; midőn a' mi előcsapatunk megérkezett. A' derék ezredes Mikes előcsapatom parancsnoka nem késelt őt megtámadni, 's az ellenséget kiverte állásából.

Másnap Puchner minden erejét összeszedvén minket támadott meg, de mi visszanyomtuk, 's olly erélylyel vágunk reá, hogy seregei szétszórattak. — Puchner Medgyes felé futott, megvert seregeinek egy része Küküllővár felé vonult. Egész nap üztük. Az ellenség szétbomlott és mi ekként egészen Balástelkére értünk és ott megállapodánk, nem akarván éjjel Medgyest elfoglalni. — Küküllővárt Bethlen őrnagy foglalta el.

Az osztrák seregeket, a' merre átnyomulnak, az oláhok követik tömegestől. — A' gyilkos gyújtogató oláhok az osztrák seregek szövetségesei!! Nagy-Szeben felé vonulnak. Én követem, 's azt hiszem, január. 20-án Szebennek urai leszünk. — Bem, tábornok.“ (Alföldi Hirl.)

—*.* Görgey seregéről következők tudatnak a' közönséggel.

Görgey az ellenséget Ispolyságnál visszavervén; a' bányavárosok vidékét, mellyet az ellenség már kezében véli tarthatni, megvédette, biztosította.

Hurbán Besztercebányára akart betörni, de Görgey megelőzte, 's mintegy 57 emberét elfog-

ván, Beszterczét biztosította. — Majd az ellenség Tarnócának akart betörni, de utja ott is elállatott. — Majd ismét Korpona felé próbált szerencsét, de onnan is elzárattott; 's azért az ellenségnek minden oldalról vissza kellett vonulnia.

Görgey folytatja offensiv működéseit. Irányát felfedezni még káros volna.

Az ellenség lovasai át kezdenek szökni seregeinkhez.

Vitézeink a' legjobb hangulattal és határozottsággal vannak.

Görgey főhadi szállása január 15-én Selmezen volt.

—*.* Felső tiszai hadseregünk győzött. Schlick verve van.

Klapka ezredes és fővezér ezeket írja január 22-kéről estvéli 1/2 9 órakor.

„Épen most érkezem vissza a' csatából. Schlick főerejével megtámadott bennünket Tarczalnál, azonban harcziasan visszaverett, 1 kapitány 's több más egyéneket tevének foglyokká. Veszteségünk az ellenségéhez képest igen csekély. Az ellenség egy őrnagyot, több tisztet 's legénységet veszített. Mi legfelebb öt vitézt.“

Szemere Bertalan országos biztos úr következőkkel bővíti a' fenebbi jelentést, ugyanazon nappól kelt jelentésében:

„Schlick részint Tályán, részint Liszkánál tört elő. Emitt Liszkánál feltartóztatta seregünk.

Amott Tarczalon túl pedig megszalasztotta, és ha a' köd nem gátolja, nagy része elfogatott volna. — Sok halottjai, sebesültjei maradtak — és sok elhántot fegyvert kaptunk. — Egy huszár, Takács István, egy őrnagyot levágott, egy kapitányt elfogott.

Jellemző az, hogy az ellenség tisztjei kardjokra fehér zsebkendőt tűzvé: „éljen a' magyar“ kiáltással közeledtek. A' mieink viszonzták. Olly közel jöttek egymáshoz, hogy kezét szoritának. Egy huszár, Péterfi, lováról leszállt. Az ellen közül egy kapitány lovára felült. Ekkor azonban álnokul az ellen támadást parancsolt. De a' mieink löttek — a' huszárok vágak, — és az így vitézül visszavert ellenség megfutamodott.

Az álnokság meglelte bérét. — Az áruló csaló őrnagy vágatott le, — a' lóra kapott kapitány fogatott el, alóla a' ló kilövetvén. — Mi becstelenségekhez nyul az ellen!“ —

Kelt Debreczenben, jan. 23-án 1849.

A' honvédelmi bizottmány.

—*.* Legujabb. Perczel győzött. Perczel tábornoktól a' honvédelmi bizottmányhoz következő örvendetes tudósítás érkezett:

Előhadam és oldalosított csapatom 22-én fél kettőkor Szolnokot megközelítvén, azt a' benlevő lovas ezredből és 2 ütegből álló ellenség ellentárlása daczára elfoglalák.

A' Tiszán innen Szolnok előtt az ellenség század lovasságával a' vizsgálatra előküldött hu-

(L. Folytatást.)

szárcsapat összeütközött: — közüle többet levágott és elfogott — azt megszalasztván.

Az ellenség ezután rövid ideig tartó ágyuzással védé az előhadnak tiszáni átkelését, és észrevéve oldalosított csapataim közeledését, sietve kivonult Szolnokból, és az Abony felé fekvő vidéken csatarendbe kiállva, fogadta a Szolnokban egyesült előhadam és oldalas csapataim lovasságának támadását. Több mint másfél órán át mindkét részről folytatott kemény tüzelés után a csatapia-czót elhagyni, és visszavonulni kényszerült, számos halottat hagyva maga után.

A Württemberg huszárok különösen kitüntették magukat, a nagy köd okozhatta veszélyektől aggodalomnak tulajdonítható egyedül, hogy e győzedelmes nap nem adá kezünkbe az ellenség összes itteni erejét.

Előhaladásom diadalmas megkezdése és az ellenség 2000 főből álló lovasságának alig 1300 főnyi lovasságom általi megveretése igényt ad a megkezdett hadjárás szerencsés jövendőjére.

Kelt Debreczenben, jan. 23. 1849.

A' honvédelmi bizottmány.

—.* Legujabb. Debreczenben jan. 21-én éjjel érkezett meg Dembinski, a' híres lengyel tábornok Franciaországból.

—.* Pest megyéről egy adatot tartunk érdekesnek megemlíteni, melly a' még kételkedőket meggyőzheti arról, hogy a' fővárosnak ellenség kezébe jutása nagyrészen Pestmegye tisztviselőinek tulajdonítható. Van e' megyében, a' fővárostól 2 órányira fekvő egy tót helység, mellynek neve Ecsed, 's melly alig számlál többet 7 száz lakosnál. Ezek hallatára Pest bukása gyász hírének az önvédelem ösztönétől indítatva, 24 embert küldtek ki a' határra, hogy az ellenség közeledtére figyeljenek, közeledésekor magok készek levén ezereknek ellenállani. Illy lelkes nép van Pest megyében is, de nem volt vezér, nem volt buzdító, ki e' roppant erőt a' hon szívének megmentésére lelkesítette és összpontosította volna. Vajjon mért nem fordította erre figyelmét a' ki-nevezett kormánybiztos? miért henyéltek honmeleg kandallónál a' megyei tisztviselők, kik ez által legszentebb kötelességöket mulasztották? Nem tartunk azokkal, kik a' főváros elfoglalását pótolhatlan veszteségnek tartják; de annyit bizonyosan tudunk, hogy Pestmegye tisztviselői nagy részén e' mulasztás örökös szennyfolt gyanánt marad.

(Alföldi Hirl.)

A' huszár.

A' huszár! Ha csak hallom e' nevet, lelkem emelkedik édes érzéssel.

A' huszár nevezet nemcsak hazánkban, de egész Európában, sőt egész világon egyértelmű a' vitéz, a' hős nevezettel. A' huszárnak hire tovább szárnyalt mint országunknak 's nemzetünknek hire. Napoleon csodálta, a' törökök és arabsok meghajolnak hallatára keresztbe vetett kezekkel.

VIII. év folyam 5-dik sz.

A' huszár örököse apáink lovaglási ügyességének. Ha a' huszár repül, a' szél nem bír futni utána, sir és süvölt szégyenében.

A' huszár örököse apáink lovaglási bátorságának. Egy huszár tiz ellenséget még kevesel, huszárnak ellene vág, a' félelmet nem ismeri, borral és dicsőséggel él, a' halált párnának tekint, mellyen aludni fog, míg a' feltámadási trombita ismét felkölti.

A' huszár, ha béke van, bajszát, lovát és kedvesét simogatja, de a' békében maga is, lova is megöszül. Mint az oroszán a' rengetegben, a' pusztákon: a' huszár csak a' harcban él, csak ott él ő, nótája az ágyu döngése, öröme a' kard pengése, 's minthogy számolni írásból nem tanult, helyett levágott fejekkel vagy fülekkel számolgatja ki, mit tudni akar.

A' huszár egy gyönyörű virágszál, melly az elhunyt magyar hősök sirjából kelt ki. Ha akarjuk ismerni, millyen volt a' szittyja faj, a' deli huszárokon legeltessük szemünket. Ha csunya is, szép a' huszár, mint a' rózsza. Ha kicsiny is, erős, mint a' tölgy dereka. Jókedvű 's pajzán, ha játszik is, harcol is, ha káromkodik is; — ilyen a' huszár.

A' korcsmáros is örömebb ad bort a' huszárnak, miért? mert huszár. A' leány is szívesben ad csókot a' huszárnak; miért? mert huszár. Még a' boltos is hosszabbra méri néki a' pántlikát, miért? mert huszár.

'S miért olly kevély a' huszár? mert vitéz. 'S ha vitéz, jólteszi hogy kevély; ritka ember vitéz most magyarországban.

Oh huszár! te vagy a' magyar szemefénye.

Az isten téged ünnepnap teremtett. Az angyalok énekeltek születésedkor. Már bölcsődben bábérkoszorú lehegett fejed fölött.

Magyarország szabadsága 's a' magyar nemzet elveszhet, de míg egy huszár él, addig bízom. Ha meghalt az utósó is, akkor végünk van.

A' hol tehát huszárt látok, szívesen fogok kezdet vele, övé utósó ingem, utósó pohárborom, az utósó áldás is, melly a' lélekkel belőlem kiszakad.

Nem adom azt sem gyermekemnek, se anyámnak, sem testvéremnek, — egy huszárnak adom.

A' régi magyar vitézség a' huszárnak születtett újra.

A' hazát a' huszár karja és példája menti meg.

Ha tehetném, minden huszárnak egy kastélyt 's lovának egy palotát vennék, a' harc után ott élnének ketten, bőségben, fényben, békében.

A' huszárélet, a' híres és vitézélet.

Azt mondta egy vitéz ember, hogy halál után az égen mindenik egy csillaggá változik.

A' huszárnak dicső az élete, dicső a' halála. — Szem. Bert. (Pesti H—p után.)

A' haza. (olaszból.)

A' haza egy nagyobb test,
Mellynek tagjai mi vagyunk,
Vétkezünk a' hon ellen,
Ha e' testtől elszakadunk;

A' mi kárunk 's hasznunk van,
A' honnak is árt vagy használ, —
A' hazának kincstára
Vagyonunk- 's értékünkéből áll.

Ha hazánkért izzadunk,
Hadd csillogjon a' veríték,
'S ha bár vérünk elfolyik,
Mellyet kiont vad ellenség:
Még ezzel mit sem adánk
Tulajdonkép sajátunkból,
Csupán visszaadjuk azt,
A' mit nyertünk jó hazánktól.

Életünk általa van,
Ő táplált és ő nevelt fel,
Itthon törvényekkel véd,
Ellenségtől véd fegyverrel;
Magyar nevünk tőle van,
Ugy becsületünk 's kenyerünk;
'S még ha fedd is, oly szelíd,
Midőn ellene vétkezünk.

A' haza egy gondos anya,
Ki szüntelen azon fírad,
Hogy bármi fordulatban
Jobbá tehesse sorsunkat;
Annyi kegy, annyi jószág,
'S olly kifogyhatlan ajándék,
Nem érdemli-e meg azt,
Hogy általunk megvédessék?

Ki megvédni resteli
Mondjon le áldásairól,
'S mint erdei vad állat,
Lépjön ki a' társaságból:
Bár a' vad állatok is
Összefogva ellentállnak,
Midőn szabad vágyaik
Nyűgző korlátra találják!

Sz. M. (Tisza v. Ujs.)

—*— Ez az igazi földi boldogság.
(Visszaemlékezés N a p o l e o n idejére. Közlé
Steinmann tudor.) Midőn Napoleon a' Belle-
Alliance ütközet után Párizsba visszatért — a' kor-
mány gyeploi, mellyeket a' szélhűdt kezek többé
össze nem tarthatának, szétestek, a' sok elégedet-
len, a' diadalmas németek, oroszok és angolok kö-
zeledtével bátran felállott — másnak látszott és
mindennek inkább, mint sem a' meghajthatlan, fö-
lötte kevély, óriási bátorságu hősnek. Azért csak-
ugyan el is volt minden veszve, mert már minden-
ről lemondott, és senki, még környezői sem fog-
haták meg, hogy ezen ember, kinek kebléhez ve-
szély vagy gyöngeség nem egy hamar férhetett,
ki vas kézzel tartá, a' mit egyszer megfogott, a'

legbénultabb gyöngeség és ernyedés pillanatait mi-
kép mutathatja. Elfáradva egy rövid, de tartalmas
táborozás erőtetéseitől, összetörve a' szintugy vá-
ratlan, mint rettentő csatavesztéstől, megkábítva
ellenségeinek zavart abajgásai és a' hozzá ragasz-
kodók megrettenéseitől, önmagát többé se nem
látá, se nem hallá. Neki a' nyugalom, értelmesség
és előrelátás hibázott, hogy állapotját egy tekin-
tettel végig nézhesse, és olly szabályokhoz nyul-
jon, mellyek fanyar végezetét meghajthatták vol-
na. Szerettem volna a' nagy római a' kis csónak-
jában a' felháborodott, 's mindig homorubb lett
tengeren látni, ki nyugott vidámsággal mondta vol-
na: „Ne félj semmit, te viszed Caesárt és a'
szerencséjét!”

Midőn ezen állapotban volt, és az elmúlt idő,
a' jelenét és jövő hozzá közel tolakodott, és ő
egy szempillantással az egész magasságot meg-
pillantá, mellybe most lezuhannia kellett, komor-
nokja kávéját egy apródtól beküldé, ki Napo-
leon kedvében lenni látszott. Napoleon arca
kezeire volt eresztve és mozdulatlanul maradt. A'
gyermek rátekinített. „Felséged itt issza kávéját,
— forrómeleg, amint szereti.“ — „Te Genoffei
vagy?“ kérdezé Napoleon. — „Nem uram, ha-
nem Pierre-Fitte-i.“ — „Hol szüleidnek házikójuk
van és néhány hold földjük?“ — „Ugy van, felsé-
ged!“ — Arra Napoleon szorongatott kebléből jött
mély sohajjal felelt: „Az az igazi boldogság!”

Csakugyan az is, de az ember szerencséjét csak
akkor tanulja ismerni, mikor rá nézve már eltűnt.
Hát az kívántatik, hogy egy egész világot
birtunk volt, hogy kívánságainkat utóvégre egy
házikóra és néhány hold földre szorítsuk? De
ollyan az ember, és Napoleon is — csak
ember volt!

—*— C s o n t o k használása. Sváiczban
Amstäg' közelében, melly Gotthárdon felül a'
Passe-n van, egy malom létezik, a' hol csontok
porrá őrlettetnek, melly téjben vagy vízben főve,
nagyon jeles táplálék sertések és tyúkok számára.
Mi is elkezdjük e már nem sokára a' csontokat
nem csupán szemétre és ebek elébe hányni?

—*— Egy valaki egész komolysággal állítja,
hogy a' ránczok elüzésére kenőcsöt talált
fel; mondják, hogy olvasztott fehér viasz, cze-
velő és mondolaolaj (mindenikből 2 lat), fehér li-
liom hagymának fel lat nedvéből és húsz csepp
démotka-olajból (szerencsére mind ártatlan szerek)
áll. Ezen embernek emléket kell tenni!

—*— A' tej megzúdulását elősegí-
teni. A' tejjölnek keverése $\frac{1}{20}$ iróval igen hasz-
nosnak találtatott.

A' halottak jegyzéke a' halottvizsgáló távolléte miatt, — a' ga-
bona-árak pedig az igen jelentéktelen hétivásár tekintetéből ki nem
tétethettek.

Szerkeszti, kiadja 's nyomtatja S v e s z t e r F e r e n c z.